

**Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. d)**

Logică, argumentare și comunicare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

MODEL

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Dacă termenului *elev* i se adaugă proprietatea *de liceu*, atunci:
 - a. extensiunea termenului rămâne neschimbată
 - b. extensiunea termenului crește
 - c. extensiunea termenului scade
 - d. intensiunea termenului scade
2. Termenul *zmeul-zmeilor* este, după extensiune:
 - a. factual-vid
 - b. nevid
 - c. negativ
 - d. abstract
3. Termenii *elev de liceu* și *elev de gimnaziu* sunt în raport de:
 - a. contradicție
 - b. contrarietate
 - c. ordonare
 - d. încrucișare
4. Propoziția „*Nicio vacanță nu este plictisitoare*” este:
 - a. universală afirmativă
 - b. universală negativă
 - c. particulară afirmativă
 - d. particulară negativă
5. Predicatul logic al propoziției „*Unii elevi sunt olimpici la logică*” este:
 - a. *sunt olimpici la logică*
 - b. *sunt olimpici*
 - c. *sunt*
 - d. *olimpici la logică*
6. Propozițiile categorice care nu pot fi împreună adevărate, dar pot fi false, în același timp, se află în raport de:
 - a. contrarietate
 - b. contradicție
 - c. subcontrarietate
 - d. subalternare

18 puncte

B. Fie următoarele două moduri silogistice: *aii-3*, *aeo-4*.

a) Scrieți schema de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date și construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență. **8 puncte**

b) Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea oricăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia la care ați ajuns. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

1. *Unii pești de apă dulce sunt păstrăvi.*
2. *Unele experiențe de viață nu sunt plăcute.*
3. *Nicio persoană amabilă nu este antipatică.*
4. *Toate atitudinile sunt trăsături de caracter.*

A. Precizați formula propoziției 4. **4 puncte**

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, subcontrara propoziției 1 și supraalternă propoziției 2. **6 puncte**

C. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 4, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural. **10 puncte**

D. Explicați succint de ce propoziția 2 nu se convertește corect. **6 puncte**

E. Reprezentați prin metoda diagramelor Euler propoziția categorică 3. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Definiți conceptul de *clasificare*. **4 puncte**

2. Enumerați două tipuri de argumente deductive, în funcție de numărul premiselor din care se obține concluzia. **6 puncte**

3. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un argument valid cu două premise, prin care să justificați propoziția "*Unele evenimente istorice sunt imprevizibile*". **10 puncte**

4. Fie următoarea definiție:

Dreptatea este armonia sufletului cu el însuși.

a. Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**

b. Enunțați două reguli de corectitudine a definiției, diferite de regula de la punctul a. și construiți, pentru fiecare dintre acestea, câte o definiție care să le încalce. **8 puncte**

Examenul de bacalaureat național 2014

Proba E. d)

Logică, argumentare și comunicare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

MODEL

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A.

a) câte 3 puncte pentru fiecare răspuns corect, astfel:

1-c, 2-a, 3-b, 4-b, 5-d, 6-a

6x3p= 18 puncte

B.

a) - câte 2 puncte pentru scrierea schemei de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date, astfel:

MaP PaM

MiS MeS

SiP SoP

2x2p= 4 puncte

- construirea, în limbaj natural, a unui silogism care să corespundă oricăreia dintre cele două scheme de inferență

4 puncte

b) - reprezentarea grafică, prin intermediul diagramelor Venn, a oricăreia dintre cele două moduri silogistice date

3 puncte

- precizarea deciziei privind validitatea modului silogistic reprezentat grafic

1 punct

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. precizarea formulei propoziției 4: SaP

4 puncte

B. - câte 1 punct pentru construirea, în limbaj formal, a subcontrarei propoziției 1 (SoP) și a supraalternei propoziției 2 (SeP)

2x1p= 2 puncte

- câte 2 puncte pentru construirea, în limbaj natural, a subcontrarei propoziției 1 și a supraalternei propoziției 2

2x2p= 4 puncte

C. - câte 1 punct pentru aplicarea explicită a operațiilor de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 1 și 4, în limbaj formal

2x2x1p= 4 puncte

- câte 1 punct pentru derivarea, în limbaj natural, a conversei fiecăreia dintre propozițiile 1 și 4

2x1p= 2 puncte

- câte 2 puncte pentru derivarea, în limbaj natural, a obversei fiecăreia dintre propozițiile 1 și 4

2x2p= 4 puncte

D. explicarea succintă a faptului că propoziția 2 nu se convertește corect

6 puncte

E. reprezentarea prin metoda diagramelor Euler a propoziției categorice 3

4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. definirea conceptului de *clasificare* **4 puncte**
2. câte 3 puncte pentru enumerarea celor două tipuri de argumente deductive, în funcție de numărul premiselor din care se obține concluzia (de exemplu *argumente deductive imediate* și *argumente deductive mediate*) **2x3p= 6 puncte**
3. - construirea, în limbaj formal, a argumentului valid care să justifice propoziția dată **5 puncte**
- construirea, în limbaj natural, a argumentului valid care să justifice propoziția dată **5 puncte**
4.
 - a. menționarea oricărei reguli de corectitudine pe care o încalcă definiția dată **2 puncte**
 - b. - câte 2 puncte pentru enunțarea fiecăreia dintre regulile de corectitudine a definirii, diferite de regula de la punctul a **2x2p= 4 puncte**
- câte 2 puncte pentru construirea fiecăreia dintre definițiile cerute **2x2p= 4 puncte**